Ը· ՏԱՐԻ 2290 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 24 ՆԱԽԱՄԱՐԴ 4384 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1891 11 ՍԷՖԷՐ 1309 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ Յ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Ղալաթիա, Կ· Պոլիս

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ· Պոլսոյ ... 50
» ... 75
» ... 40
Օտար երկիրներ ... 56
» ... 28
... Տարեկան Օսմ· Ոսկի 2
... Ղրշ· 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ յայտարարութիւն ետ չի տրուիր·

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ· 3|15 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անգլիոյ Աստուածաբանից ընկերութիւնն, Օր· Վալտկրաւի խնդրանօք, 1,000 հատ ֆրանսերէն Աստուածաշունչ և Աւետարան նուէր ...

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Փեշթայէ կը ծանուցուի թէ նոր ... ծախք մը 16 միլիոն ֆիորինի, որ պիտի գործածուի թրան- ...

	ՄԻՋԻՆ ԳԻՆՔ Դեկտ· 1889	Յունիս 891
Պոխում Կանմէաշ	288	100
Տօննէւմարքաւթէ	126	78
Տօրթմունտ Ունիոն	137	58
Կէլզէնքիրխէն	219	158
Հարբներ	327	186
Հիպէրնիա	244	166
Լաուրահիւթէ	174	118

Հոս այ նուազում մը, 18 ամսուան մէջ, 170 միլիոն մարքի կը հասնի·

Եթէ քննենք հիմա Գերմանիոյ օտար երկիրներու ելմտական գործողութեանց մէջ ունեցած մասնակցութիւնը, կը տեսնենք թէ յայամ եւս բախտաւոր չէ եղեր·

1888—89 կատարուած Փորթուկալի փոխառութիւնն, որոյ արժեթղթերն 95 և 97 ...

— Հաստատեցաւ Գ· Ուէյքըր տեղ, Պառոն Հէնրի տը Վօրմս, գաղթային խորհրդականն, որ հրեայ է, Անգլիոյ թղթատարութեանց և հեռագրաց ընդհանուր վերատեսուչ կանուանի·

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բրաւսիոյ Ալպրէխտ իշխանն, անդամ կայսերական գերդաստանին, հօրեղբօրորդի Վիլհէլմ Բ· Կայսեր, Պիզմարք իշխանին նախկին թշնամիներէն է, քանի որում եթէ իշխան-նախարարապետն հակառակած չլինէր, Ալպրէխտ իշխան Պրաւնշվիքի դքսութեան պիտի կոչուէր, որ փոքրիկ վեհապետութիւն մ'է· Այս օրերս այս երկու նախկին հակառակորդք իրարու հետ սիրալիր տեսակցեցան, առաջ մափորձերու առթիւ· Այս տեսակցութիւն Պերլինի իրազեկ ակմբոց մէջ կը նկատուի ստոյգ նշան ապագայ հաշտութեան Կայսեր և իւր նախկին նախարարապետին· Հաշտութեան պայմանը սա է եղեր թէ Պիզմարք պիտի դադրի հակառակ խօսելէ կայսերական կառավարութեան և Կայսրն ալ ամեն կարեւոր խնդրոց վրայ նորա խորհուրդը պիտի հարցնէ, թէև Պիզմարք այլ եւս որեւէ պաշտօն մը պիտի չունենայ·

... առաւել բախտաւոր չէ· Նա մանաւանդ, ... ելմտական թերթին բաժին հասնաւտ, Գերմանիոյ Պանքայի եւ հանքերու արժեթղթոց գիները նուազելու վրայ են·

Օրինակ բերենք Պերլինի գլխաւոր պանքաները· սոցա բաժնեթղթոց գիները, 18 ամսոյ մէջ, 960 միլիոն մարքի չափ նուազեր են· Ահաւսիկ այս կացութեան վերաբերեալ ցուցակ մը·

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ— ԲԱԺՆԵԹՈՂԹ	ԳԻՆՔ Դեկտ· 1889	Յունիս 1891
Տարմշթատէր Պանք 80 միլիոն մարք	160	138
Պերլինէր Հանտէլս Կէզէլշաֆթ 50 միլ·	203	140
Տոյչէ Պանք 75 միլ·	173	152
Տիսգօնթօ Կէզէլշաֆթ 75 միլ·	247	180
Տրէզտէնէր Պանք 60 միլ·	192	144
Ունիոն Պանք Փուր Տոյչլանտ 36 միլ·	154	118

Հարիւրի չափ մեւս գերմանական պանքաներու բաժնեթղթոց գիներն աւելի նուազում կրեցին, և այս նուազում 800 միլիոն մարքի կը հասնի·

Իսկ հանքային բաժնեթուղթք ընդհանուր նուազման հետեւեցան· աւասիկ սոցա մի ցուցակը·

ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՏԱՑ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ Ի ԼՈՆՏՈՆ

—(44)—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՍԵՒ ՃԱՄԲԱՅՍԵՐԸ

2

(Շարունակելի)

բաւ կը վայելէ, առիթ մ'եւս դտաւ Հելլենական նախկին քաղաքակրթութիւնը պանծացնելու, իբրեւ կարեւոր կապ մը Արեւելքէ և Արեւմուտքի միջեւ՝ զարգացման տեսակէտով։ Եթէ շատ մը ծանօթ ազգեր զանց առնուեցան, շատ մը անծանօթ ազգերու վրայ տեսութիւնք պարզուեցան։ Օրինակի համար, Տքթ. ֆոն Լօմեցներ կայացուց առաջին և միակ գտնուած ձեռագիրը գնչուերէն լեզուաւ։ Այս ձեռագիր կը պարունակէ գնչու երաժիշտ Պալտիզարի երգերը։ Գիտնական Տօքթորը պատրաստած է նաեւ Թրանսիլվանիոյ գնչուական լեզուի բառագիրք, ուսման ճիւղ մը որուն պարապած և գնչուաց լեզուն շատ լաւ ուսած է Ֆրանձ Եոզէֆ կայսեր գերդաստանին ամենէն լրջամիտ արքհիդքսերէն մին։

Ժողովը որոշեց հրաւէր կարդալ Լոնտոնի առեւտրական սենեկին որ աբեւելեան արդի կենդանի լեզուաց ուսման համար վարժարանի մը բացման նախաձեռնութիւնն առանձնէ, Լոնտոնի միջնաքաղաքին վաճառականաց հզօր դասուն աջակցութեամբ։

Ամենէն աւելի գիտական գիտողութիւններէն Անգլիացիք և Գերմանք վարժ են գործնական հետեւութիւններ հանել իրենց վաճառականութեան տեսակէտով։ Օրինակի համար, Փրոֆ. Շլէկէլ գիտեր է թէ Արեւելքէ հետ գործ ընող վաճառատունք և գործարանք, իրենց յաճախորդաց նախապաշարումները չգիտնալով, օրինաւոր չահերէ զուրկ մնացած և վնասած են։ Չինացիք մեծ կարեւորութիւն կուտան զանազան գոյներու, որոցմէ զամանս բախտաբեր կը նկատեն, ուրիշ գոյները՝ չարագուշակ։ Մութ կամ թուխ գոյները չարագուշակ կը համարին, և այնպիսի ապրանքներ որք ընդունելի էին Չինացիներուն՝ թուխ գոյնով թուղթի մէջ փաթթուած լինելուն համար կը մերժուէին խպառ։ Անգլիական ասեղք գերազանց են չինացի բնիկ արհեստագործութեան արտադրած կոշտ ասեղներէն։ Բայց թէեւ Չինացիք կը գնահատեն անգլիական ասեղին գերազանցութիւնը, կը զգուշանան գնելէ. զի, որպէս գիտենք ամենքս, անգլ. ասեղք սեւամոյր թուղթերու մէջ ծրարուած են։ Գերմաններէց տուն մը ամեն տարի Ճափոնցիներուն կը ղրկէր իրենց լեզուաւ և իրենց կրօնին համաձայն յօրինուած օրացոյցներ, որք միշտ մեծ ընդունելութիւն կը գտնէին և բիւրաւոր օրինակներ կը ծախուէին։ Բայց այս տարի, ի սէր զանազանութեան, զանոնք կանաչ թուղթի վրայ տպած լինելով, մեծաւ զարմանօք տեսաւ որ ո՛չ մէկ հատ կրնար ծախել։

ԺԻՒԼ ԿՐԷՎԻ

Ժիւլ Կրէվիի յուղարկաւորութիւնն երէկ պիտի կատարուէր ըստ կանխորոշ յայտագրոյ։ Նախարարաց խորհուրդն որոշեց Պետութեան ծախիւք կատարել նախկին նախագահին յուղարկաւորութիւնն։ Ի գիմաց կառավարութեան ներկայ պիտի գտնուէին այն նախարարք որք վարչապետի պաշտօն վարած էին հանգուցելոյն նախագահութեան ժամանակ, այն է՝ Պ. Պ. տը Ֆրէյսինէ, Ֆայլիեռ և Ռուվիէ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Չիլիի խորհրդարանական կառավարութիւնը ճանչեց Պ. Պալմաչէտա գէկտատորին բրած պարտքերն, այսինքն՝ հանած թղթադրամը, խորհելով որ եթէ չճանչէր, վաճառականութիւն և սեղանաւորութիւն բոլորովին պիտի խանգարուէին, և երկար ժամանակ Չիլի տնտեսական տեսակէտով անշարժութեան պիտի մատնուէր։ Միւս կողմէ, որոշեց գրաւել գէկտատորին և իւր գործակցաց ինչքերը։

ՀՐԷԱՆԱՑ ԳԱՂԹՈՒՄԸ

Թայմզ կը հրատարակէ յայտագիրն հրէական գաղթման ընկերակցութեան մը որ այս օրերս կազմուեցաւ ի Լոնտոն, նպատակ ունենալով գիւրացնել Հին Աշխարհէ հրէից գաղթումը դէպ ի Նոր Աշխարհ։ Իւր դրամագլուխ, երկու միլիոն անգլ. ոսկի, ստորաբաժնուած է 20,000 բաժնի, 100 ական ոսկինոց։ Ընկերակցութիւնն Անգլիոյ առեւտրական նախարարութեան ծանուցանելով թէ իւր նպատակ սոսկ մարդասիրական և կրօնական է, պաշտօնապէս արձանագրուեցաւ իբրեւ սահմանափակ պատասխանատուութեամբ ընկերութիւն բաժնի վրայ, բայց պարտաւոր չէ Limited ածականը կցել իւր տիտղոսին։

Ի ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Պուքրէշէ կը հեռագրուի.— Լրագրի մը այն լուր թէ Ռուսիա Ռումանիոյ կ'առաջարկէ զՊեսարապիա փոխանակել Տօպրուճայի հետ, լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ ռումանական հանրային կարծեաց կողմէ։ Ռումանք նախամեծար կը համարեն զՊեսարապիա, ուր շատ մը Ռումանք կան բնակեալ, և որ քան զՏօպրուճա շատ աւելի արդիւնաւոր երկիր մ'է։ Բայց կը վախցուի թէ Տէրութիւնք, մանաւանդ Անգլիա, չպիտի թոյլատրեն որ դաշնագրական տրամադրութիւն մը այսպէս փոխուի և Ռուսիա աւելի մօտենայ Պուլկարիոյ, որուն կից է Տօպրուճա։

Ի ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Փէքինէ ամերիկեան դեսպանը կը հեռագրէ թէ յի Զանկ Նոր խռովութիւնք ծագեցան և ամերիկեան միսիոնարութեան շէնքը քանդուեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովոյ ներկայ նստաշրջանի Զ. գումարումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Չորեքշաբթի օր, 4 Սեպտեմբեր, ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ, և իւր Օրակարգն է՝

Ա.— Տեղեկագիր երկամեայ պաշտօնավարութեան Ազգային Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ.

Բ.— Հաշուեցոյց Ազգային Կեդր. Սնտուկի նախընթաց երկու տարիներու.

(Տեղեկագիր Քննիչ Յանձնաժողովոյ)

Ատեանը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 3ին և փակուի 5ին։

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք ներկայ գտնուիլ սոյն նստին և մասնակցիլ Ժողովոյ աշխատութեանց։

Մնամք աղօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

2 Սեպտեմբեր 1891
Կ. Պոլիս

Յ. Գ.— Մասնաւորաբար կը խնդրուի Պատ. Երեսփոխաններէն որ բարեհաճին յորոշեալ ժամու անհրաժեշտաբար ներկայ գտանիլ նստին, որպէս զի կարելի ըլլայ լուծումն տալ Օրակարգի կարեւոր խնդրոց։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պաշտօնագրով մը ծանոյց Գեր. Գէորգ Ծ. Վ. Իւթիւճեանի՝ իւր ընտրութիւնն յառաջնորդութիւն Եգիպտոսի՝ և շնորհաւորելով, յոյս յայտնեց թէ Ն. Գերապատուութիւն՝ աջակցութեամբ տեղւոյն Ժողովոց, պիտի վարէ արժանապէս զայդ պաշտօն և աշխատի վիճակային գործերն ըստ առաջնոյն պահելու իրենց բարւոք ուղղութեանը մէջ։

Ն. Ամենապատուութիւն նոյնպէս ծանուցանեց Եգիպտոսի ազգային վարչութեան իրենց առաջնորդին ընտրութեան վաւերացումն և միանգամայն յոյս յայտնեց որ տեղւոյն ժողովք ամեն կերպիւ պիտի աջակցին իրենց առաջնորդին՝ դիւրացնելու համար նորա պաշտօնավարութիւնը։

Կը հաւաստեն մեզ թէ, Ազն. Բէյլերեան եղբարք՝ Արթին պէյ Բէյլերեանի մահուանութեան առթիւ՝ 300 օսմ. ոսկի նուիրած են Բերայի ազգ. բարեգործական և կրթական հաստատութեանց, ձեռամբ Ազն. Գրիգոր էֆէնտի Կիւմիւշկերտանի։

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՆԻՍՏ Բ.

Ուսուցչական Ժողովոյ Բ. Նիստը տեղի ունեցաւ կիրակէ, 1 սեպտ. Ազգ. Ժողովոյ սրահին մէջ՝ ատենապետութեամբ Կրթական Տեսուչ Մեծ. Կարապետ էֆ. Իւթիւճեանի և ներկայութեան 62 ուսուցչաց։ Ատեանը բացուեցաւ ժամը $7^{1}/_{4}$ին և փակեցաւ 10 ին։

Սոյն կրթական Ժողովոյն ներկայ էին, բաց ի հրաւիրեալ ուսուցիչներէն, Գեր. Մատթէոս եպիսկ. Իզմիրլեան, Գեր. Պատրիարքական Փոխանորդ Հայրն և Ազն. Յովհաննէս էֆ. Թորոսեան։

Ժողովոյ ատենադպիր Խաչկեան էֆ. կարդաց նախորդ նստի ատենագրութիւնը։ Որպէս զի ատենագրութիւնք մանրամասն լինին՝ Ժողովը որոշեց որ Գալուստ էֆ. Մալաթեան և Միհրան էֆ. Մօզեան նշանակեն խւրաքանչիւր ատենաբանի խօսքերը։

Ատենապետ էֆ. օրակարգին վրայ խօսք տալու ներկայից. նախ Մուրթեան էֆ. կարդաց ատենաբանութիւն մը՝ մանկավարժութեան կիրառութեան եղանակին վրայ եւ 7 առաջարկներ բերաւ Ժողովոյն։

Մ. էֆ. Ասատուրեան եւս կարդաց ատենաբանութիւն մը օրակարգի առաջին խնդրոյն վրայ և ինքն ալ 7 առաջարկներ ներկայեց

Ալլահեան էֆ. կարդաց նոյն խնդրոյ մասին իւր խորհրդածութիւնն եւ եզրակացուց թէ՝ դաստիարակութիւնը պէտք է համակերպի Եկեղեցւոյ գծած օրինաց։

Մինաս էֆ. Չալեան, նախորդ նստի մէջ իւր բրած առաջարկն ընդարձակելէ վերջ՝ դրաւոր 4 առաջարկներ մատոյց։

Ապա Ռ. էֆ. Պերպերեան իբր մէկ ժամ ատենաբանեց. նախ՝ իբր Ատենապետ Ուսումն. Խորհրդոյ՝ գծեց ուսուցչական ժողովոյ իրաւասութեան սահմանը և ընթերցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ուսումն. Խորհրդոյ միջեւ փոխանակուած պաշտօնագրերն։ Ապա, իբրեւ ուսուցիչ՝ յոյժ շահեկան տեսութիւններ և առաջարկներ բրաւ՝ համաձայն գտնուելով նաեւ նախորդ ատենաբանից առաջարկութեանց։

Քառորդ ժամու դադարէ վերջ՝ ատեանը վերստին բացուելով՝ Պէրպերեան, Չալեան, Ասքանազեան եւ Մալաթեան էֆէնտիք համաձայնելով՝ իրենց առաջարկներն ի մի ձուլեցին և մատուցին Ժողովոյ հետեւեալ բանաձեւն որ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ։

Ուսուցչական Ժողովս միաձայնութեամբ համամիտ գտնուեցաւ Մանկավարժական ուսմանց կամ ուսուցչի պատրաստութեան կարեւորութեան, և երր միջոց այս պէտքին գոհացման Թրքահայոց մէջ՝ պատշաճ կը համարի,

Ներկային համար

Ա. Ուսուցչական Ժողովոյ տարեկան գումարմանց շարունակութիւնը.

Բ. Իւրաքանչիւր Թաղ. վարժարանի մէջ կազմել գէթ ամսական Ուսուցչական Ժողովներ՝ նոյն վարժարանի ուսուցիչներէ։

Գ. Հաստատել իւրաքանչիւր Թաղ. վարժարանի մէջ Մանկավարժական մատենադարան։

Դ. Մանկավարժական Թերթ մ'ունենալ, և առ այս Մ. էֆ. Ասքանազի անկից առաջ հրատարակած «Դաստիարակութեան եւ Կրթութեան հանդէսն» յարմար դատելով՝ խնդրել ազգ. իշխանութենէ որ՝ պէտք եղած դիւրութիւնք ընծայուին յիշեալ թերթին, որպէս զի ապահովուի նորա հրատարակութիւնը և դիւրամատչելի լինի անձնիւր ուսուցչի և ուսանողի։

Իսկ ապագային համար,

Ա. Ներկայել Ազգ. իշխանութեան խնձ մ'՝ այն է թէ յարմարագոյն ուսուցիչներէն և ուսումնարանաց յաջողագոյն շրջանաւարտներէն ընտրանօք մի քանիք յղուին յԵւրոպա՝ յուսումն մանկավարժութեան, և գրական կամ գիտական և կամ իմաստասիրական ճիւղերէ միոյն, պայմանաւ որ ի դարձին պաշտօնավարեն յազգ. վարժարանս։

Բ. Առաջարկել Ազգ. իշխանութեան որ՝ վարժապետանոցի ուղղութիւն տայ Կեդր. վարժարանի՝ նորա հիմնարկութեան նպատակին համեմատ։

Յառաջիկայ նստին օրակարգի խնդիրներն են.

Ա. Դաստիարակէն ի՞նչ բարոյական հանգամանքներ կը պահանջուին.

Բ. Լաւ դասաւանդութեան մը եղանակը։

Ուսուցչական Ժողովոյ Գ. Նիստը պիտի գումարի յառաջիկայ կիւրակէ։

Համակրանաց և ցաւակցութեան արտայայտութեամբք տեղի ունեցաւ երէկ վաղամեռիկ Օր. Տօրին Տիւսաբ փաշայի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը։

Ըստ կանխագոյն ծանուցման, Մախսուսէի Բէնտիկ շոգենաւը ժամը $7^{1}/_{2}$ին կամուրջէն կը մեկնէր ի Մօտա, փոխադրելով հարիւր յիսունէ աւելի հայ և օտարազգի պատուաւոր յուղարկաւորներ, որք խմբովին գնացին յՕթէլ Քիթրէ, ուր առժամեայ կերպիւ կը բնակէին Տիւսաբ փաշա և իւր Տիկինը՝ իրենց ողբացեալ զաւակը դարմանելու համար։ Ազգականք և բազմաթիւ բարեկամք ու բարեկամուհիք արդէն փութացած էին համախմբուիլ այդ պանդոկը՝ իրենց խորին ցաւակցութիւնը և վիշտը յայտնելու և մխիթարելու հանգուցելոյն վշտահար ծնողքն՝ իրենց անփոխարինելի կորուստեանն համար։

Ծաղկատի հանգուցելոյն արծաթապատ դագաղը չքեղ Թափօրով տարուեցաւ Լատինաց եկեղեցին, ուր հոգեհանգստեան արարողութիւնք կատարուելէ վերջը հանդիսաւոր կերպիւ առաջնորդուեցաւ Մօտայի նաւամատոյցը, ուր կ'սպասէր Բէնտիկ շոգենաւը։

Թափօրին կ'առաջնորդէին Թաղապետական Զ. շրջանակի պաշտօնեայք եւ իտալական դեսպանատան գաւասը, որոց կը հետեւէին կայսերական նաւագածուցաց վաշտի 30ի չափ ուսանողներ, աշակերտք Վսեմ. Տիւսաբ փաշայի, որք եկած էին յարգանք մատուցանել իրենց ճարտար ուսուցչին։ Յետոյ կը յառաջանային 30ի չափ դպրոցականներ, որոց իւրաքանչիւրը կը կրէր մէկ մէկ ծաղկեայ պսակ, ազգականաց եւ բարեկամաց կողմէ նուիրեալ։

Ապա կուգար քահանայական դասը՝ իր երգեցիկ խմբովը, և անոր կը հետեւէր դագաղը, որուն ծայրերը բռնած էին պատուաւոր անձնաւորութիւնք։

Հանգուցելոյն վշտահար հայրը՝ շրջապատեալ իւր բազմաթիւ բարեկամներէն՝ կը հետեւէր դագաղին, եւ երեք հարիւրի մօտ յուղարկաւորք կամրջացնէին Թափօրը։

Բէնտիկ շոգենաւը Գապաթաշի նաւամատոյցն հասնելով, դագաղը մեռելակիր կառքով առաջնորդուեցաւ ի Ֆէրիքէօյ, ուր հետեւեցան յուղարկաւորք 20էն աւելի կառքերով։ Անդ ողբացեալ Տօրինի մարմինն ամփոփեցաւ Տիւսաբ փաշայի գերդաստանին յատուկ դամբարանին մէջ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդութենէ Ազգ. Պատրիարքարանի

Բնիկ Զառագի Ծիրանեան Վարդեր անուն մի ազգային իբր տասը տարիէ ի վեր հայրենիքէն մեկնած և անյայտ եղած է։

Վարդեր՝ այժմ քառսուն և հինգ տարեկան է, միջահասակ, թխագոյն, աչքերէ մին՝ ծաղիկէ աւրուած, սեւահեր, այտերէն միոյն վրայ վիրաց սպի մը ունի՝ զոր ստացած է ձիոյ աքացի հարուածէ. իսկ յանձնէ՝ ո՛չ գեր է և ո՛չ նիհար։

Կը խնդրուի Սրգոյ Ազգայիններէ, որ՝ եթէ տեղեկութիւն մ'ունին նորա ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին, հաճին Պատրիարքարանի իմացնել։ (Կ-է)

2 սեպտեմբեր 1891
Պատրիարքարան Հայոց
Կ. Պոլիս Գում գաբու

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Շէյխ-Իւլ-Իսլամի խորհրդական անուանեցաւ՝ Վեհ. Սուլթանի ներկայութեանը կատարուած կրօնական ընթերցուածոց պաշտօնեայններէն Իպրահիմ Հագգը էֆէնտի, որուն այս առթիւ Սիթմայօլ Բայէսիի աստիճան տրուեցաւ։

Շէրիի դատաւորաց ընտրութեան ժողովին անդամ և առաջին քարտուղար անուանեցաւ Սայիտ էֆէնտի, անդամ որբերու ստացուածոց վարչական Ժողովին։

Նախկներու վարժարանին տնօրէն անուանեցաւ Խասա էֆէնտի, նախորդ առաջին քարտուղար դատաւորաց ընտրութեան ժողովին։

Քարբերդի Հիւսնիմանսուր գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Աչմէտ Բէշիր պէյ, գայմագամ Ակնայ։

Նոյն նահանգին Ակն գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մուսթաֆա Սապրի էֆէնտի, գայմագամ Հիւսնիմանսուրի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Ավլօնեալը Մուսթաֆա փաշազատէ Սիւրէյա պէյի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Սալիսէի աստիճան՝ Սիւլէյմանիյէ դաւառին թաղապետական նախագահ Հասան էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր ջանասէր պաշտօնավարութեան։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ կրօնական պաշտօնեայ Համզա էֆէնտիի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետը, Դատական գործոց Վսեմ. Նախարարը, Ելմտական Նախարարն և Ոստիկանութեան Նախարարն երէկ յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Եվգաֆի նախարար Վսեմ. Ղալիպ փաշա և Քաղաքապետ Վսեմ. Րըդվան փաշա երէկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Հելլէն կառավարութիւնը Ս. Փրկչի պատուանշանի սպայութեան աստիճանը նուիրած է կայս. պատուակալ Թիկնապահ և կայսերազուն իշխան Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆէնտիի զինուորական մարզանքներուն ուսուցիչ նաւային գեր-հազարապետ Հիքմէթ պէյի։

ՄՈՆԴԵՊԷԼԼՕ ԿՈՄՍԸ

Մոնդեպէլլօ կոմսն ու կոմսուհին երէկ միջօրէին ներկայ գտնուեցան իտալական դեսպանին կողմէ ի պատիւ իրենց տրուած հացկերոյթի մը։

Ֆրանսական նախորդ դեսպանն ու դեսպանուհին երէկ իրիկուն Փարիզ ուղեւորեցան արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

Սիրքէճիի կայարանը կը գտնուէին արարողապետ Մունիր փաշա, Արտաքին գործոց նախարարութեան Մէքթուպճի Միւնիր պէյ, նոյն նախարարութեան թարգման Միքայէլ էֆէնտի, ռուսական, սպանիական ու հելլենական դեսպանք, Թուսմէն Տիւմանոսար փաշա, Լըբօք փաշա, Վիթալիս փաշա, Պ. Լըրմուան՝ տնօրէն Բրեաի Լիոնէ դրամատան, ֆրանսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Կազէյ, գաղթականութեան առաջին պատուիրակ Պ. Կառնիէ և այլ երեւելիք, որք ողջերթ մաղթեցին կոմսին ու կոմսուհւոյն։ 150ի չափ ծաղկեփունջեր ղրկուած էին որք մաս նաւու վակոն մը դրուեցան։

ՄԱՀՄՈՒՏ ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ

Թէեւ ծանուցուեցաւ թէ Կրէտէի կուսակալի փոխանորդ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա իւր պաշտօնատեղին ժամանեց է, սակայն ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Սուդայի, Իզզէտտին շոգենաւն, յորում կը գտնուէր Ն. Վսեմութիւն, ճանբան փոթորկի բռնուելով ստիպուեր է ապաստանիլ Իբսարա և Թինոս կղզիներու միջեւ եղած նաւահանգիստ, ուր պիտի մնայ մինչեւ որ փոթորիկը հանդարտի։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Սէլանիկի կուսակալ Վսեմ. Զիհնի փաշա երէկ իւր պաշտօնատեղին ժամաներ է Միրէսինէի ծխանի շոգենաւով։ Ն. Վսեմութեան պաշտօնը վաւերացնող կայս. Ֆէրմանն այսօր պիտի կարդացուի մեծ հանդիսիւ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՔՆՆԻՉՔ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐԱԳԷՏՔ

Կրէտէի նահանգին երկրագործական քննիչ անուանուած է Մանուկ էֆէնտի, երկրագործական քննիչ Մանաստրի։

Մանաստրի նահանգին երկրագործական քննիչ անուանուած է Զօղրաֆոս էֆէնտի, տնօրէն տիպար-արտին Կարնոյ։

Կարնոյ տիպար-արտին տնօրէն անուանուած է Քոնսթանթէն էֆէնտի։

Քասթամունիի նահանգին խճուղեաց առաջին վարիչ (ingénieur) անուանուած է Սոֆոկլը էֆէնտի, նախորդ ճարտարագէտ Ատանայի նահանգին։ Մուսուլի երրորդ կարգի վարիչ անուանուած է Տավուտ էֆ., նախորդ վարիչ Հալէպի։ Հալէպի նահանգին ճարտարագէտներէն Միկրոպուլի էֆէնտի միեւնոյն պաշտօնով Պրուսա փոխադրուած է։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ

Սպարապետ Բարձր. Րիզա փաշա իւր պաշտօնի սկսած օրէն կարեւոր կարգադրութեանց ձեռնարկած և ի մէջ այլոց յաջողած է զինուորաց յատուկ հացը լաւ տեսակի վերածել տալ։ Ն. Բարձրութիւն՝ 36 փարայէն 30 փարայի իջուցած է զինուորական պիտոյից յատուկ գարիի գինը, որով Գանձուն համար 4500 ոսկւոյ մօտ խնայողութիւն մը ձեռք բերուած է։

ՏԽԱԽՈՏԻ ԲԷԺԻՆ

Օսմ. ծխախոտի Րէժիի նորընտիր ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆօռնի երէկ վարչութեան կեդրոնատեղին գնաց, ուր իրեն ներկայացան պաշտօնեայք։ Պ. Ֆօռնի վաղը պիտի սկսի վարել իւր պաշտօն։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Մօվայի առեւտրական դատարանը օգոստ. 13էն սնանկացեալ հռչակած է վաճառական Սարբ Պէյզատէ Մուսթաֆա էֆէնտին՝ հաստատեալ ի Պոլիս Օտուն Բազրու Քէրէսթէճիլեր։ Դատարանին անդամներէն Նուսրէթ պէյ հաշուեքննիչ դատաւոր կարգուած է, և փաստաբան Իզզէթ պէյ՝ առժամեայ «syndic»։ Դատարանը նոյնպէս որոշած է բանտարկել սնանկացեալը։

ԳԱՐԱՔԵՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ

Անգլիական Տէրվիշ շոգենաւին բաղխմամբ Գարաքէօյի կամուրջին մը նասիալ մասին փոնթոններն անգործածելի ըլլալու աստիճան վնասուած են։ Անգլիական շոգենաւն այդ բաղխումէն յետոյ Մուսթաֆայի Շերէֆ անուն շոգենաւին վրայ ինկաւ, որ մաքսատան մօտ կեցած էր և անոր ալ բաւական վնաս պատճառեց, ինքն ալ վնասուելով։ Կամուրջին նորոգութիւնը փութով կատարուելով, մինչեւ ժամ ութ անցուդարձը կարելի եղաւ։ Կառաց երթեւեկութիւնը վերսկսած է։

Բաղխման պահուն Բիւզանդ անուն մարդ մը որ ծովու բաղնիքէն կամուրջ տանող սանդուխէն կ'ելնէր՝ այս վերջնոյն կոտրելովը վար ինկաւ և մէկ ոտքը կոտրեցաւ և գլուխը վիրաւորուեցաւ։ Ծովու բաղնիքի սպասաւոր. ներէ երկուքն ևս ծովը ինկան, սակայն ազատուեցան։

Ջեռնհաս իշխանութիւնն հարկ եղած օրինական պաշտօնագրերը կը պատրաստէ անգլիական Տէրվիշ շոգենաւի նաւապետին դէմ վնասուց հատուցման դատ բանալու համար։

ՄԱՆԱՍՏՐԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Պ. Ալֆրէտ Բառլա դրամատեարց հզօր խումբ մը կազմած է, Սէլանիկ-Մանաստրի երկաթուղւոյն շինութեան համար, որուն մենաշնորհն ստացած էր անկից առաջ։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐ

Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ թաղապետական շրջանակաց մէջ առժամապէս պաշտօնավարող բժիշկները միայն պաշտօնի կոչուին, դուրսէն մայրաքաղաքս եկող ուղեւորները միշտ քննելու և իրենց գիմող աղքատ հիւանդները ձրիաբար դարմանելով դեղ տալու համար։ Քաղաքապետութիւնն, ըստ այնմ հարկ եղած հրահանգները տրուած է որոց որ անկ է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, օգոստոս 31ին Հալէպի մէջ հնտախտէ երեք մահեր պատահեր են և սեպտ. 1ին՝ երկու։ Օգոստոս 29ին Ալնթապի մէջ՝ չորս և Քիլիսի մէջ՝ մէկ։

Իսկէնտէրունի առողջապահական բժիշկին կողմէ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քաղաքին ու շրջակայից վրայ ամենայն ուշադրութեամբ հսկողութիւնք կը կատարուին և թէ օգոստ. 3էն ի վեր հնտախտ ոչ է մահ չէ պատահած, ի բաց առեալ կասկածելի դէպք մը։ Ուրիշ հեռագիր մը եւս կը ծանուցանէ թէ հընտախտը բաւական թեթեւցած է Հալէպի շրջակայ գիւղօրէից մէջ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ

Զմիւռնիոյ Խօտնէ լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ հրապարակին վրայ անգործութիւն մը կը տիրէ։ Թիւրէի խաղողի գինը զարմանալի անկում մը ունեցաւ։ Կուտ չունեցող Բաղդադը խաղողն, որ մէկ քանի օր առաջ գնոյ անկում մը ունեցած էր, միեւնոյն վիճակին մէջ կը մնայ։ Թիւրէի խաղողը մէկ չարաթուան մէջ 63 ղրուշէն 50 ղրուշի իջաւ և երէկ այդ գնով ալ գնողք չկային։ Ամենէն զարմանալին այն է որ գնողք ապրանք ծախելու փափաք մը ունին։ Կարծողներ կան թէ այս անկում գնողներու ննդուլութեան արդիւնքն է։ Այսօր քառասուն ղրուշի ապրանք ծախուեցաւ։ Խօզկազինի գինն եւս չորս-հինգ օր առաջ անկում մը կրեց։ Խօզկազինն որ 90 էն մինչեւ 140 ղրուշի կը վաճառուէր, այժմ 83 էն 103 ղրուշի մէջն է։ Կը կարծուի թէ յառաջիկային այդ գին աւելի եւս իյնայ։ Գաբիի և ցորենի գործերն ալ կայուն վիճակի մէջ են և գիներն անուանական, որովհետեւ գնողք եւ քաշուած են։

ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ ՈՃԻՐ

Շաբաթ առաւօտ, Պ. Հ...ի որդին, 12-13 տարեկան տղայ մը, Գատըգիւղէն կամուրջ գացող շոգենաւուն չի հասնելով, նաւամատոյցի նաւավարներուն կը դիմէ՝ Պոլիս երթալու համար։ Մակուկավարներէ մին, 50-55 տարեկան Էմին անուն մարդ մը, իր ընկերներուն պահանջածէն նուազ գին մը ուզելով և միանգամայն գիտել տալով որ իր մակոյկն առագաստ մըն ալ ունենալուն աւելի շուտ պիտի երթար, տղան կը հաւանի և մակոյկը կը մտնէ։

Նաւավարը պահ մը կը հեռանայ հաց գնելու պատրուակաւ, բայց առատ օղի կը գնէ։ Իր գնումներն աւարտելէ ետք, նաւակ կը վերադառնայ, թիակները ձեռք կառնէ և մակոյկը կը մեկնի։ Գատըգիւղի նաւամատոյցէն դուրս ելնելուն պէս, նաւավարը կը բանայ առագաստն եւ մակոյկն արագասահ կը յառաջանայ։ Տղան նշմարելով որ մակոյկը տարօրինակ ուղղութեան մը կը հետեւէր, կը հարցափորձէ մակուկավարն որ կը պատասխանէ թէ կամաւ այդպէս կ'ընէ որ աւելի շուտ կամուրջ հասնին։ Սակայն երբ մակոյկը Մօտա-Պուրնուի բացը կը հասնի, նաւավարը կը սկսի առատօրէն օղի խմել։ Տղան որ վերջնապէս հասկցած էր մարդուն դիտաւորութիւնը, տարբեր ուղղութեամբ կը սկսի թիավարել, բայց մակուկավարը յանկարծ վրան կը յարձակի եւ կռիւէ մը ետք, որուն մէջ խեղճ պատիկը կը յաղթուի, թշուառականը վայրագաբար կը բռնաբարէ զայն՝ մակոյկին խորը պառկեցնելով։

Բոլոր օրը մակուկավարը ծովուն վրայ կը մնայ։ Ի՞նչպէս չէ նշմարուած նաւակի մը կողմէ։ Ի՞նչպէս ուրիշ մակոյկ մը չէ մօտեցած այս կասկածելի մակոյկին եւ տղան ազատած։ Յայտնի չէ։ Իրողութիւնն այն է որ իրիկունը Էմին, անշուշտ բաւ չի համարելով իր ոճիրը, Պրնալը կղզւոյն հարաւային ծովեզրը կը մօտենար, որ ամայի է։ Փոքրիկը գրեթէ նըւաղած վիճակի մէջ մակոյկը թողլով, ցամաք կ'ելնէ, որպէս զի կղզւոյն միւս կողմէն, ուր կը գտնուի շուկայն, ուտելիք եւ օղի գնէ։

Մակոյկին կապուած տեղւոյն մօտ բանջարանոց մը գտնուի զոր Պրնալըի վանքը, որուն կը պատկանի, վարձու կուտայ գիւղացւոյ։ Ասոնցմէ մին, Նիքոլի, որ ուշ մնացած էր, կը տեսնէ մակուկավարին ցամաք ելնելը և կը հարցունէ նմա թէ այդ ժամուն ի՛նչ գործ ունէր հոն։ Էմին կը պատասխանէ թէ ծովուն ալեկոծութենէն հոն ապաստանած էր և թէ ուտելիք պիտի երթար գնէր։ Երբ ճամբան կը շարունակէր, Նիքոլի, հետաքրքրութենէ շարժեալ, ծովեզրը կ'երթայ, կը նշմարէ տղան և հեռուանց թուրքերէն կը խօսի անոր հետ։ Պատասխան չառնլով, աւելի կը մօտենայ, յուներէն կը հարցափորձէ տղան և անշուշտ առանց կասկածելու անոր վրայ գործուած ոճրէն, կ'առաջարկէ որ կղզւոյն վանքը տանի զինք, ուր գիշերը կրնար անցունել պատուաւոր կերպիւ։

Աճարեկած ըլլալով Էմինի կողմէ ուղղուած սպառնալիքներէն, տղան կը վարանէր. բարեբախտաբար Նիքոլի կը ստիպէ զայն որ իր ըսածն ընէ։ Այն ատեն տղան կը պատմէ իր տխուր պատմութիւնը և մակուկավարն որ այս պահուս ետ կը դառնար, կը ձերբակալուի։ Նիքոլիի կողմէ իրողութիւնը ստուգելուն վրայ Էմին նաւամատոյց կ'առաջնորդուի և տղուն խոստովանութիւնն ի գիր կ'առնուի։

Կիրակի առաւօտ, կղզւոյն Թաղապետութեան անդամներէն Մանոլաքի էֆէնտի կ'ընկերանայ տղուն մինչեւ Բրինքիբօ, ուր Պրնալըի ոստիկանութիւնն առաջնորդած է նաւավարը։ Գայմագամին հրամանին վրայ, բժիշկը կը քննէ տղան, և կը հաստատեն իրողութիւնն ու նաւավարին դէմ եղած ամբաստանութեան ճշմարտութիւնը։ Էմին Գարթալ ղրկուելով՝ բանտարկուած է։

Զարմանալի բան, նոյն իրիկունը, միեւնոյն տեղն և գրեթէ նոյն ժամուն, ուրիշ թուրք նաւավար մը փոքրիկ թուրք տղայ մը տարած է։ Յայտնի չէ թէ այս վերջին չարագործ ձերբակալուա՞ծ է թէ ոչ։
(Մանզումէ)

— Մախսուսէի Հասան Փաշա շոգենաւն, յորում կը գտնուին 626 ուխտաւորք, և որ Քլազոմենի մաքրանոցը քարանթինա կ'ս...

պաշէր, երէկ Տարտանել ժամներ և բը, ժշկական քննութեամբ հաստատուեր է թէ ուխտաւորաց առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Շոգենաւը Տարտանելէն ճամբայ ելեր է մայրաքաղաքս գալու համար։

Թորսինսի մաքրանոցին մէջ այժմ 6739 ուխտաւորք քարանթինա կ'սպասեն և ամենուն ալ առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։

—Նախընթաց իրիկուն ի Բեազըտխանէ Րէժիի դէտերու և ծխախոտի մաքսախոյսերու միջև կռիւ տեղի ունեցեր և երկու կողմէն հրացին պարպուելէ յետոյ մաքսախոյսերէն մին ձերբակալուեր է երկու հարիւր օխա ծխախոտով։

—Այս առաւ Հօրիզօնի մէջ կը կարդանք հետևեալ տարօրինակ դէպքը. «Գալաթասարայի թաղապետութեան հանրային մաքրութեան պաշտօնեաներէ միոյն կինը ամիսէ մը ի վեր հիւանդ ըլլալով, տեղւոյն թաղապետական բժիշկ Տոքթ. Մինէճեան էֆէնտին կը կոչուի, որ յետ քննութեան կ'սուգէ թէ հիւանդին փորին մէջ արտասովոր բան մը կայ։ Տոքթ. Մինէճեան հարկ եղած դեղերը կուտայ և քանիչորս ժամ յետոյ կնոջ ստամոքսէն ողջ մողէս մը կ'ելնէ։ Բժիշկն այդ մողէսը սրուակի մը մէջ դնելով թաղապետութեան կը տանի, ուսկից կը ղրկուի ձեռնհաս իշխանութեան։

—Մախսուտէի Սէլամէկ շոգենաւն, յուրում կը գտնուին 101 արձակեալ զինուորք և մէկ քանի ուղեւորք, Հոտէյտաէն Պէյրութի մաքրանոցը ժամներ է։ Շոգենաւին մէջ գտնուողներէն ութը ուժ հիւանդներ կան եղեր տենդէ ու փորհարութենէ և մին մեռեր է այս վերջին հիւանդութենէն։

—Ներքին գործոց նախարար Վսեմ. Խալիլ Րիֆաթ փաշայի ընտանիքն երէկ մայրաքաղաքս եկան Ալըտիվիկէի Շօքէխէ շոգենաւով։

—Լեզուագիտական վարժարանին ընդհանուր քննութիւնք երէկ սկսան ի Ներկայութեան Բ. Դրան ու Մէարիֆի կողմէ կարգեալ քննիչներու և այլոց։

—Շիրքէթի 11 թիւ շոգենաւն երէկ ժամ 9 ին Սկիւտարէն կամուրջ եկած պահուն Գըզգուլէի առջեւ առագաստաւոր մակոյկ մը շոգենաւին գլխու կողմին զարնուեցաւ և վնաս պատճառեց։

—Շաբաթ օր, ի Թէրէ-Պաշի, Եանքօ Մեթաքսա անուն մարդ մը կնոջ մը վրայ յարձակելով ժամացոյցը կը յափշտակէ։ Կնոջ արձակած ճիչերէն ոստիկանութեան գործիչը ձէմալ էֆէնտի կը վազէ, ժամացոյցն ետ կառնու, կնոջ կը դարձնէ զայն եւ յանդուգն քսակահատը Կալաթա Սէրայ կառաջնորդէ, ուր յայտնի կըլլայ թէ արդէն ոստիկանութիւնը երկար ատենէ ի վեր զինք կը փնտռէր։

—Նոյն օրը, ի Բերա, Եազըճը փողոցը պարապ գետնի մը վրայ խաղցող տղաքներ՝ կիսովին հողին մէջ թաղուած մանկան մը դիակը կը գտնեն։ Հազիւ երկամսեայ այս խեղճ մանկան երեսը սեւցած էր և վզին բոլորտիքը սեղմուած կապ մը կար։ Ակներև էր թէ խեղդած էին զայն։ Խուռն բազմութիւն կը հաւաքուի և ոստիկանութիւնն իմանալով, կը հասնի եւ դիակը Կալաթա-Սէրայ կը տանի։ Այս ոճրին հեղինակները գտնելու համար քննութիւն մը բացուած է։

—Կը կարծուի թէ Այտընի մէջ այս տարի ձիթապտուղի հունձքը յուսացուածէն չափ առատ չպիտի ըլլայ։

—Եղեռնադատ ատենին ատենադպիրներէն Թէվֆիգ պէյ, փեսայ վախճանեալ Սուրուրի փաշայի, մեռաւ երէկ։

—Շիրքէթի 23 թիւ շոգենաւն երէկ ժամ 9ին Սկիւտարէն Պէշիքթաշ գնացած պահուն այս վերջին նաւամատոյցին մօտ նաւակի մը զարնուելով ընկղմեց զայն։ Նաւակին նաւավարն ու մէջը գտնուող չորս հրեայներ ծովը ինկան, սակայն շոգենաւէն անմիջապէս իջեցուած մակոյկին միջոցաւ ամէնքն ալ ազատեցան։

—Ջիվանիոյ լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ անցեալները գիշեր մը չամիչ բեռցած ուղտերու կարաւան մը Զամ Տիւփ անուն տեղէն անցած պահուն կարաւանին ետին գտնուած ուղտը իւր բեռով գողցուեր եւ ուղտապանը բաւական ժամանակ յետոյ իմացեր է։

- Արարողապետ Մունիր փաշայի որդին երէկի ճեպընթաց կառախումբով Պերլին ուղեւորեցաւ, ուր պիտի լրացունէ իւր ուսմունքը։

—Սպանիական դեսպան Պ. Ռիւադա իր բնակութիւնն Այ-Ստեֆանոս փոխադրեց, ուր մտադիր է անցունել որսի եղանակը։

—Նախընթաց օր Պարսկական դեսպան Միրզա Խասաուլլահ խան կղզիները երթալով պտոյտ մը ըրաւ ընկերակցութեամբ իւր փեսին՝ Իսմայիլ խանի, առաջին քարտուղար դեսպանատան, եւ խորհրդական Հասան խանի։

—Այս առաւ Թարիք կը պատմէ թէ երէկ Դատական նախարարութեան պաշտօնատան դռնապանին և մարդու մը միջև կռիւ մը տեղի ունեցեր է, որովհետև այս վերջինը մանր դրամ չունենալով չէ տուած բարուճ բարաւն։ Ոստիկանք վրայ հասնելով կռիւը արգիլեր և երկու կողմէն յայտարարեր են թէ դատ պիտի բանան։ Վերաքննիչ ատեանի ընդհանուր դատախազն իմանալով պէտք եղածը գրեր է Նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազին։

ԱԶԴ

Բարձրագոյն վարժարանէ վկայեալ մի հայ երիտասարդ պատրաստ է՝ այցելու դասատուի պաշտօնով՝ լեզուաց, դպրութեանց, ուսողութեան կամ գիտութեանց դասեր աւանդել Մայրաքաղաքիս թաղային կամ մասնաւոր վարժարանաց միոյն մէջ և կամ մասնաւորաց։ Դիմել ի խմբագրատունն Արեւելքի։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 14 սեպտ.—Վալբարէզոյէ կը ծանուցանեն առ Նիւ-Եօրք-Հէրըլտ թէ ոստիկանութիւնը փութոյ պնդութեամբ կը փնտռէ Նախորդ Պալմաչետա Նախագահը։ Խորհրդարանական վարչութիւնը պահանջեց որ իրեն յանձնուի Պալմաչետայի պատերազմական նախարար զօրավար Վիլասքէզ, որ գերման պատերազմական նաւ մը ապաստանած է։ Գերմանական դեսպանն յայտարարեց թէ այդ պահանջում հակառակ է միջազգային իրաւանց։—Սան Սալվատորէ կը ծանուցանեն թէ երկրաշարժի ցնցումները կը շարունակուին անկանոն կերպով։ Եղած վնասները գայս վայր 500 հազար տոլար կը հաշուին։

ՓԱՐԻԶ, 14.— Պետական լրաբեր շոգենաւուն հրամանատարին կողմէ առ Ֆոռ տըը Ֆրանս (Մարթինիքա) ուղղեալ հեռագիր մը կըսէ թէ օգոստոս ամսոյն կղզւոյն մէջ ծագած սաստիկ մրրիկին զոհ գացած են 500 անձինք։

—Ալեքսանդր թագաւոր մեկնեցաւ Փարիզէ ուղղակի Պելկրատ արեւել. ճեպընթաց կառախմբով.—Միլան թագաւոր իր որդւոյն կ'ընկերակցի մինչեւ Նանսի։ Ալեքսանդր թագաւոր մեծապէս գոհ մնացեր է ի Ֆրանսա և մանաւանդ ի Փարիզ գտած համակիր ընդունելութենէն։ Ցառաջիկայ տարի նորէն հոն այցելել կը յուսայ։

—(Ֆ). Ժիւլ Կրէվիի յուղարկաւորութեան հանդէսն այսօր մեծ շքով կատարուեցաւ ի Մոն-Սու-Վոտրէյ։

ԱԹԷՆՔ, 14.— Երէկ իրիկուն, հելլենական ընկերութեան Հէֆճի... շոգենաւը Շիրայի նաւահանգիստը մտած պահուն, բախեցաւ անգլիական Սէկուրտա շոգենաւուն որ ընկղմեցաւ. Նաւաքը ազատեցան։ Վաճառք կորան։

ՍԹՈՔՀՈԼՄ, 14.— Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանն աստ հասաւ։ Կայսրանին մէջ ընդունուեցաւ Շուէտի գահաժառանգ իշխանին կողմէ։ Արքայական գերդաստանի անդամոց այցելէ ետք, Տրոթնինկհոլմի դղեկին մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ։ Վաղը հիւսիսային եղերներու որսորդութեան պիտի ելնեն ի Վեսթմալանտ։

ՔԱՍԷԼ, 14.— Վիլհէլմ կայսրն ու կայսրուհին մեկնեցան՝ Ժողովրդեան ջերմագին աղաղակներուն միջև. Սաքսի թագաւորը, Հէսի մեծ դուքսը, Բրուսիոյ Հանրիկոս իշխանն ու իշխանուհին նոյնպէս մեկնեցան։

ՊԵՐԼԻՆ, 14.— Արտաքին գործոց նախարարն հեռագիր մը ընդունեց ծանուցանող թէ Զալէվսքիի երկրախոյզ մարմինն յարեւելեան Ափրիկէ օգոստոս 17 ին յարձակում կրեր և ցրուեր է յՈւհէշա, Ռուհահա գետին հարաւակողմը։ Սպայից երեքն, որոց մէջ կը գտնուի Զալէվսքի, հինգ ենթասպայք եւ տքթ. Տաշով անյայտ եղեր են։ Երկու սպայք եւ երկու ենթասպայք ողջ առողջ են։

ՊԻՍԹՐԻՑ (Մաճառիստան), 14.—Ֆրանծ Եօզէֆ կայսր այսօր ընդունեց քաղաքային և կաթոլիկ, յոյն և ռումէն եկեղեցական իշխանութիւններն։

—Պատերազմական նախարար Պ. Լաշովարի աստ հասաւ ողջունելու համար Աւստրիոյ կայսրը։

ՄԱՏՐԻՏ, 14.—Թոլէտի նահանգին մէջ տեղացած հոսանուտ անձրեւներէն, Քոնսուէկրա քաղաքն (?) և բազմաթիւ գիւղեր ողողուեցան. տուներ տարուեցան. կ'ըսուի թէ 1500 մեռեալ կայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Կալաթիա 3 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		108 3/4
3 » Բարիզի »		23 30

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. [Միւթ. Ի. Սէրի]		19 16
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ		19 16 1/2
Կէս օրին		19 17 1/2
Թահվիլաթըր Օսմանիէ երէկ երեկոյ		74 10
» » ժամ 5ին		74 13

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	41 1/2
»	B. »	22 5/8
»	C. »	19 16 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 25
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	8 17
Պանք տը Գօնս	» »	5 20
Սօս. Շանժ. է վալէօր	» »	4 25
Ռէժի	» »	14 28
Թրամվէյ	» »	580
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	63 3/4
Բաժնեթուղթ Լավիրիոնի . Գ. Կ.		129

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 06
Անգլիական ոսկի	»	110 05
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107
Իմբէրիալ	»	89 30
Քրիմիգ	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 67
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	107 16
Հինգնոց	»	101 20
Մէթալիք	»	99
Թասֆիյէ	»	16
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի.	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 14 Սեպտ. ժամ 3 վայր. 18 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 50
» 4 1/2 %	105 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ....... Գ. Կ.	17 95
Օսմանեան երկաթուղի	63 25
Րէժիի բաժնեթուղթք	338 75
Պանք Օթօման	555 62
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	826 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 55
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890) ......Գ. Կ	404 37
Եգիպտական միացեալ	492 18
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	445
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	347 50
Ջեք Լոնտրայի վրայ	25 33
ԼՈՆՏՈՆ 14 Սեպտ., ժամ 6 վայր — երեկոյ	
Անգլ. քօնսօլիտէ	95
Օսմ. Սէրի Դ	18 5/8
» »	41 1/2
» » Բ	22 1/8
» Գ	17 62 1/2
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	12 09
Եգիպտական միացեալ [Իւնիֆիյէ]	96 7/8
առանձ (բրիվիլէժիէ) 1890	91 3/8
Տօմանիալ փոխառ. Ռուչիլտ)	103
Ռուսական 1890	98
Այտընի երկաթուղի	21 1/2
Գասապայի երկաթուղի	16 1/2
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 480
ՎԻԷՆՆԱ, 14 Սեպտ., ժամ — վայր —	
Օսմանեան երկաթուղի	31 10
» Րէժիի բաժնեթուղթք	156 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 50
» Փարիզի »	46 42
ՊԵՐԼԻՆ, 14 Սեպտ., ժամ — վայր —	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 31
» Փարիզի »	80 10
Ռուպլ թղթադրամ	215 50
Օսմանեան երկաթուղի	61 50
Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	— —
Օսմ. Ռէժի	— —

ՂԵՒՈՆԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ

Առ խմբագրութիւն Արեւելք օրագրի

ԿԱՐԻՆ, 24 օգոստոս

Կարնոյ մէջ պատահած ընդ. կուսի չորրորդ ամուսնութեան խնդիրն կեդրոնական Պատկ. Կրօն. Ժողովոյ Համարատուութեան և նաև Ազգ. Պատկառելի Ժողովոյ Ն.րդ. Նիստին տեղի ունեցած վիճաբանութեանց մէջ իրողութենէն բոլորովին տարբեր գոյնով Ներկայացուած լինելով, Կրօն. Ժողովս արդարութեան և խղճի պարտականութիւն կ'զգայ ճշմարտութիւնը իւր ամենակատարեալ ուղղութեամբ Ներկայել հանրութեան ի բոյժ դայթակղեալ մտաց։

Անցեալ 1890 տարւոյ սեպտեմբերի սկիզբները քաղաքիս բնակիչներէն Փ. Ե. չորրորդ անգամ ընդ. կուսի կենակցութիւն կազմելու նպատակաւ կը դիմէ Պատր. Փոխանորդ Գեր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազանի՝ ամուսնութեան հրաման խնդրելու։ Ն. Գերապատուութիւն զայդ առաջարկ հակեկեղեցական նկատելով, կը մերժէ, և միանգամայն սեպտ. 15 ամսաթիւ գրութեամբ մը խնդիրը կը փութայ Ներկայացնել յուշագրութիւն Ազգ. Պատրիարքարանի։ Պատասխանը կը յապաղի, և Փ. Ե. իւր ազդեցիկ բարեկամաց միջոցաւ միշտ կը թախանձէ զՆ. Սրբազնութիւն, որ ի նկատի ունենալով այդ միջոցին Պատրիարքարանի ծանօթ վիճակը, հաւանութեամբ Ժողովոյս կը պարտաւորուի խնդիրը նոյն. 15 գրութեամբ մը Վեհ. Կաթողիկոսին ուշագրութեան մատուցանել և հրահանգ խնդրել։

Թէպէտ Գեր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազան և Կրօն. Ժողովս քաջ համոզուած էին թէ Ն. Վեհափառութեան պատասխանը բացառական եւեթ կրնար ըլլալ, այլ փափագելի էր և օգտակար Հայրապետական մի այդպիսի վճիռ ունենալ ի ձեռին՝ ցրելու այն ամեն առարկութիւններն, առիպումներն և դժուարութիւններն, որք ուղղուած էին անոնց դէմ։ Եւ արդարև չյապաղեցաւ Կաթողիկոսական այդ պատասխանագիրն, որ ոչ թէ յանդիմանութիւն, այլ հայրական խրատ և յորդոր կը պարունակէր ջանալ մեզ այդ կարգի մարդիկն իրենց չար սովորութիւններէն յետս դարձուցանելու և անվթար պահպանելու Եկեղեցական կարգերն ու կանոններն։

Ս. Եկեղեցւոյս Պետին արձակած այս բարձրագոյն վճռոյն հանդէպ՝ արդարեւ պահ մը ամեն առարկութիւնք և բանսարկութիւնք տեղի տուին, եւ վերջ ի վերջոյ անհետացան իսկ, երբ Կաթողիկոսական այդ Կոնդակին օրինակն՝ ըստ պահանջման Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Պատրիարքարան ղըրկուեցաւ և երբ Նորին Բ. Սրբազնութեան Համար 717 և յունվար 29 ամսաթիւ ի Դիւանէ Կրօնական Ժողովոյ ուղղած պաշտօնագիրն եկաւ Հայրապետական այդ վճիռն անյեղլի հռչակելու և խնդիրն այլ եւս փակեալ յայտարարելու։

Ետ այնու անցան մօտ հինգ ամիսներ և ահա յանկարծ 1891 յունիս 14 ին Պատր. Փոխանորդ Գեր. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեանի ստորագրութեամբ մի հեռագիր հասաւ, որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ կարգադրէր Փ. Ե. ի ծանօթ ընդ. կուսի չորրորդ ամուսնութիւնն։ Նորին Բ. Սրբազնութեան այս բացարձակ հրամանին առջեւ պարտք համարելով խոնարհիլ, Կրօնական Ժողովս պարտաւորեցաւ արտօնել գիւղակադիր քահանային հրամայեալ ամուսնութիւնն կատարելու, զոր մեծամեծ դժուարութեամբ հազիւ յաջողեր էր արգիլելու։

Սոյն հեռագրական հրամանէն եւ պսակի կատարմանէն երկու շաբաթ վերջը Պատրիարքարանէն ուրիշ նամակ մ'եւս կը հասնի մեր ձեռք 778 համարաւ և յունիս 21 թուականաւ, որ մեր կամաց կը յանձնէր զարժանն անօրինել։

Զայս ամենայն՝ յանուն ճշմարտութեան յուշագրութիւն որոց անկ իցէ Ներկայել պարտք համարելով, այսու առթիւ չեմք կարող ծածկել մեր խորին վիշտն այն անտեղի հալածանաց և բարուբանաց մասին, որք յանիրաւի կուղղուին մեր սիրեցեալ Նախագահին Գեր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազանի դէմ, որոյ աստ ի քաղաքիս միամեայ պաշտօնավարութեամբ ցոյց տուած բարձր արժանիքն, կարողութիւնն, տաղանդըն, գործունէութիւնն, և մանաւանդ եկեղեցական կարգաց ու կանոնաց անվթար պահպանման մասին ունեցած ծայրայեղ նախանձախնդրութիւնն վեր են բարեբաղդաբար թէ՛ ամեն գովեստէ և թէ՛ ամեն զրպարտութիւններէ։

Մնամք միշտ յարգանօք ադօթարար ի դիմաց Կրօնական Ժողովոյ Կարնոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
ՆԵՐՍԷՍ ՔԱՀ. ՎԱՀԱՆԵԱՆ	ԳՐԻԳՈՐ ՔԱՀ. ԱՐԾՐՈՒՆԵԱՆ

Խմբագրութեանս ուղղեալ սոյն նամակին հետ ստացած ենք նաեւ պատճէնն հետեւեալ գրոյն, որ Գեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոսի կողմէ ուղղուած է առ Ազգ. Ժողովն.

Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայր՝ Նախագահ և Վսեմաշուք Ատենապետ Ազգային Պատկառելի Ժողովոյ

Կ. Պոլիս

Բարձր. Սրբ. Հայր և Վսեմ. Տէ՛ր,

Նախորդ Կրօն. Ժողովոյ ծանօթ Համարատուութեան մէջ ինձ վերաբերող յօդուածին լեզուէն ու ոճէն, և այդ մասին մեր առ Պատկ. Ժողովդ մատուցած նախընթաց բողոքագրէն յայտնուեցաւ՝ թէ նոյն Կրօնական Ժողովոյ Անդամք ինձ Նըկատմամբ մասնաւոր ատելութիւն մը կը տածեն, որոյ իրական և անհերքելի պատճառները թէև կան, այլ դժբաղդաբար զայնս մերկապարանոց ընելու ժամանակն ու կարգը տակաւին չէ հասած։

Ետ առաջին բողոքագրոյս՝ առ այժմ պիտի լռէի իսկ, եթէ այս եօթնեկիս լրագրաց մէջ չտեսնէի՝ թէ Կրօն. Ժողովոյ այդ ատելութիւնը Պատկ. Ժողովդ Ե.րդ Նիստին մէջ իմ մասիս տեղի ունեցած վիճաբանութեանց առթիւ նոյն Ժողովոյ կողմանէ գոգցես իմն փաստաբան Ներկայացող Վահան Վ. Ցակոբեան աւելի յառաջ տարած է և ջանացած,—որովհետև Տեարք Երեսփոխանք անտեղեակ են խնդրոյն, որովհետեւ Ազգը չգիտեր թէ Կրօն. այդ Ժողովն ուղղակի ընդդէմ իմ անձիս ի՛նչ ճարտար և մանուածապատ ձեւեր ի գործ դրած է,—թիւրել Երեսփոխան Տեարց գաղափարներն և այդու հաստատել զիս յաչս հանրութեան նոյն ըմբոստ Եպիսկոպոսը։ Նախ Վահան վրդ. հարկ է գիտնայ սա կէտը՝ թէ ես, առ Ազգն մատուցած հնգետասանամեայ ծառայութեամբս ալ, ստորճանաւս ալ, դրիւքս ալ իրմէ չա՛տ և չատ գերազանց եմ, և այսու իրաւամբ իսկ երբէք չեմ կրնար ներել, և կը հաւատամ թէ Ձեր Բ. Սրբազնութիւնն և Պատկ. Ժողովդ ևս, որք կը Ներկայացնեն զԱզգն և զԵկեղեցին, չպիտի հանդուրժեն որ վարդապետ մը կարողանայ այ'նչափ համարձակութիւն ունենալ Եպիսկոպոսի մը դէմ առաջի մի Պատկառելի և Բարձրագոյն Ժողովոյ, և այն ևս յանիրաւի և ոլորապտոյտ ճարտարութեամբ։

Ցիշեալ վարդապետը կ'ըսէ թէ՝ Շիշմանեան Եպիսկ. զՊետրոս վրդպտ. կարգազիրկ ընելու իշխանութիւն չունի եղեր։ զի թէև իբրեւ Առաջնորդ իւր թեմին մէջ քահանայից և ուրիշ կրօնական խնդրոց վրայ կատարեալ իրաւասութիւն ունի, այլ երբ կարգը վարդապետի կուգայ պարտաւոր է եղեր Պատրիարքարանի դիմելու։ Վահան վրդպ. չարաչար կը սըխալի յենլով Ազգ. Սահմանադրութեան, որոյ մէջ սակայն չեմք գտներ այդպիսի մի կանոն։ Ազգ. Սահմանադրութեան 30րդ յօդուածը կ'ըսէ. «թէ՛ Կ. Պոլսոյ և թէ՛ գաւառներու մէջ վարդապետի ձեռնադրութեան հրամանն Ազգ. Կրօն. Ժողովոյ կողմէն կը տրուի», բայց չկայ յօդուած մը և անշուշտ չկրնար ըլլալ՝ թէ յլիրշ, մոլի և անզուսպ վարդապետ մը կարգազիրկ ընելու համար՝ Եպիսկոպոս մը պարտի դիմել Ազգ. Կեդր. Կրօնական Ժողովոյ։ Ազգ. Սահմանադրութիւնն եթէ այդպիսի մի կանոն յաւելույր, արդեօք եկեղեցական Սահմանադրութեան օրէնքն, որ հաստատեալ է յԱռաքելոց և ի Հոգեւորին Հայրապետաց Ս. Եկեղեցւոյ, եղծանած չէ՞ր լիներ։ Ազգ. Սահմանադրութեան այդ յօդուածը չատ տրամաբանական է. վարդապետի ձեռնադրութեան հրամանը Կ. Պոլսոյ Կրօն. Ժողովոյ կը վերապահէ՝ այնու եւեթ պատճառաւ որ վարդապետն՝ իբրեւ քարոզիչ եկեղեցւոյ և վերջին ժամանակներս իբրև գաւառաց Առաջնորդ և փոխ-առաջնորդ Ներկայանալի մի եկեղեցական, կը պատկանի ազգային իրաւասութեան՝ հետեւաբար և Պատրիարքարանի, ուստի պէտք է որ կեդր. Կրօնական Ժողովն որոշէ այդպիսի մի եկեղեցականի, այսինքն կուսակրօն քահանայի ձեռնադրուիլը, բայց երբ այդ վարդապետ կամ կուսակրօն եկեղեցական, յետ իբրում ձեռնադրութեան, գաւառի Եպիսկոպոս-Առաջնորդի մը իրաւասութեան Ներքեւ կը գտնուի, ինչո՞ւ արդեօք այդ Եպիսկոպոս-Առաջնորդն իրաւունք չպիտի ունենայ եղեր պատժելու զնա։ Այս ճշմարտութեան իբրեւ ապացոյց՝ Ձեր Բ. Սրբազնութիւնը պաշտօնապէս և ի դիւանէ Կրօն. Ժողովոյ գրած էր մեզ ուրիշ առթիւ սա իմաստով Նամակ մը «Եպիսկոպոսաց յատուկ է իւր թեմին մէջ գտնուող Եկեղեցականները պատժելու, վարձատրելու իրաւասութիւնն», և հրաւիրած էր զմեզ որպէս զի Պատրիարքարան չդիմեմք այսպիսի պարագայից մէջ, զոր սակայն Վահան վրդպ. կ'անգիտանայ և չուզեր Երեսփոխան Պատ. Տեարց բացատրել այդ իրաւացի կէտը։ Ձեր Բ. Սրբազնութեան ա'յդ Նամակին մէջ յիշուած «Եկեղեցական» բառը բնական է թէ իւր ընդարձակ իմաստով կ'ըմբռնուի, որմէ հնար չէր մեզ բացառութիւն կազմել այդ ծանօթ Պետրոսն, ուստի և իրաւունք ունէինք կարգազիրկ ընել զինքն իբրեւ մի յանցապարտ և անզիջ Եկեղեցական։ Հետեւաբար սխալ և անհեթեթ են յիշեալ վարդապետի այս մասին բրած առարկութիւնք։

Վահան վարդապետ կ'ըսէ ես՝ թէ այդ Պետրոս վարդապետի առթիւ մենք փոխանակ Պատրիարքարան դիմելու Վեհ. Կաթողիկոսին դիմեր ենք, (կ'երեւի թէ յաչս Կրօն. Ժողովոյ և Վահան վարդապետի մեծ ոճիր գործած եմք, իբրու զի Կաթողիկոս և Կրօն. Ժողով տարբեր եկեղեցիներու Ներկայացուցիչներ լինէին) բայց անգիտանալ կը ձեւացնէ թէ մեք այդ առթիւ Նախ քան զդիմումն առ Վեհ. Կաթողիկոս՝ հազարաւոր Նամակներ տեղացուցեր եմք ի Պատրիարքարան, աղաչեր, պաղատեր, լացեր, ողբացեր եմք բայց Կրօնական Ժողովը չէ բարեհաճեր ունկնդիր լինել և կարեւորութիւն իսկ չէ ընծայեր մեր գրութեանց, այլ ընդհակառակն բացարձակապէս պաշտպաներ է այդ սինլքոր չվարդապետն, և որոյ պատճառներն յայտնի են, զորս ի կարգին պիտի հանեմք ի վեր հաստատուն ապացոյցներով։ Իսկ բոլորովին սուտ է թէ այս առթիւ Վեհ. Կաթողիկոսն ինձ յանդիմանական Նամակ ուղղած է։

Գալով ընդ կուսի չորրորդ ամուսնութեան խնդրոյն —ես այդ կէտը խիստ պարզ անցած էի իմ Նախորդ բողոքագրոյս մէջ՝ Եկեղեցական պատշաճից օրէնքը չվիրաւորելու միակ Նպատակաւ. բայց որովհետեւ Վահան վրդպ. Ցակոբեան այդ օրէնքը չյարգեր նոյն իսկ Պատկառելի Ժողովդ մէջ և յանիրաւի անուանարկել կը յաւակնի Եպիսկոպոս մ'որ «բացառիկ պարագայներու մէջ» ըստ իւրում կարի ծառայութիւն մատուցած է Տէրութեան, Ազգի և Եկեղեցւոյ, պարտաւոր կը համարիմ զինքս յանուն մարդկային պատւոյս և Եկեղեցական Ս. աւանդին բողոքել և խորին ցաւ յայտնել առ Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Իւթիւճեան, որ ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօրդ՝ իբրև Փոխանորդ Նորին՝ ստորագրողն իսկ լինելով յիշեալ պսակի հեռագրական հրամանին, ամենևին ձայն չբարձրացներ Պատկ. Ժողովդ մէջ ուր Ներկայ էր, և ի պաշտպանութիւն՝ բառ մ'իսկ չյաւելուր ընդդէմ այդ վարդապետին կեղծ ու մանուածոյ առարկութեանցն որով սա համոզել կը համարձակէր զՊատկ. Ժողովդ՝ թէ ես՝ յետ յանդիմանուելոյ ի Վեհ. Հայրապետէն և յետ անյեղլի որոշման Կրօն. Ժողովոյն, առանց հրամանի գործադրել տուած եմ այդ պսակ. ուստի ի բուժումն գայթակղեալ մտաց, պարտաւորեալ կը փութամ յառաջ Բ. Սրբազնութեան Ձեր յում և Պատկ. Ժողովդ Ներկայել հեռագրական հրաման մը, որոյ ձեւէն ու ոճէն Պատկ. Ժողովդ իսկ ընդ իս պիտի վարանի հաւատալ անշուշտ՝ թէ այդ հեռագիր Պատրիարքարանի Դիւանատա՞ն կողմանէ խմբագրուած է թէ դուրսն, և պաճէնն՝ որպէս հարկ է, կը գտնուի՞ արդեօք Պատրիարքարանի Դիւանատան մէջ։

Ահաւասիկ հեռագրին իւր նոյնութեամբ.

«Էրզրում Էրմէնի Մըրխասասը Փասգիլէթիլը Ղեւոնդ էֆէնտիյէ.— Բիւթաշէթիլը Փաթրիգ էֆէնտի Հազրէթլէրինին էմրիյլէ Եկաւեան իգդէթիլը Փիլիպպոս էֆէնտինին մալիւմինիզ օլան տէզօրտուինճի ազտը իզտիվաճընա մէէզունի օլտուղունուզ պէյան օլունուր։

(ստորգ.) Փօքիլէ վէքիլի

ԲԱՇԻՐԳ ԳԷՕՐԳ

Ֆի 14 հազիրան 1307

Սրբազան Նախագահ Հա՛յր և Վսեմ. էֆէնտի՛, սոյն խնդրոյ վրայ ուրիշ ապացոյցներով այլ ևս չեմ ուզեր ծանրանալ, յարգելով, որպէս յայտ է, պատշաճից օրէնքն, այլ միայն կը խնդրեմ Ձեր Բ. Սրբազնութենէն՝ ինչպէս Նաև Ձեր Վսեմութենէն որ բարեհաճիք պաշտպանել իրաւունքս և Նախորդ Կրօն. Ժողովոյ Համարատուութեան այդ Ի.րդ յօդուածն, որ զուտ թշնամութեան արդիւնք է, չեղեալ հրատարակելու արդարութիւնն ի գործ դնէք։ Կը խնդրեմ Նաև որ Գեր. Ալեաթճեան Սրբազան, եթէ երբէք ուրիշ անգամ հարկ լինի իրեն Նախագահել Պատկ. Ժողովդ, հետեւող լինի արդարութեան պաշտպան Փրկչին մերոյ Յիսուսի, և այսպէս իրաւունք բռնաբարող Եկեղեցական եղբարց հաճի ըսել՝ «Անմեղն ի ձէնջ՝ Նախ Նա արկցէ քար» գէթ առիթ չընծայելու համար ստգտանաց ոչ-եկեղեցական Ժողովրդեան, որ երբ ի հայելւոջ՝ յանձին եկեղեցականաց կ'ուզէ տեսնել իր սէրն ու համերաշխութիւնը։

Մնամ ամենախորին յարգանօք եւն

(Ստորգ.) Պատր. փոխանորդ Կարնոյ

ՂԵՒՈՆԴ ԵՊԻՍԿ. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ

Կարին 24 օգոստոս 91

ԱԶԴ

Հայ. Փրանս. և գերմ. լեզուաց քաջահմուտ երիտասարդ մի պատրաստ է իւր տրամադրելի ժամանակաց մէջ փափաքողաց մասնաւոր դասեր աւանդել յիշեալ լեզուաց մէջ։ Դիմել ի Պահճէ-Գաբու, Թիւ 4, Զարեհ էֆ. Թորոսեանի գրատունն։

5—10

ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գըւչըքըբէկ Եւ Ցէյէկէօյ

վաւերացեալ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵՆԷ

Վարժարանս, ծրագրի կարևոր փոփոխութեամբք եւ ուսուցչական նորանոր կարգադրութեամբ աւուեալ ևս կազմակերպեալ, իւր 7րդ շրջանն պիտի սկսի ներկայ սեպտ. 2 երկուշաբթի օր։ Լեզուաց ու գործնական կրթութեան կէտին անսակեռնելով այնքան հոգածութեան ստացած լեզուաբանական այս միակ հաստատութիւն, ներկայ շրջանի հետ, իւր անդրանիկ ԼԵԶՈՒԱԳԷՏ շրջանաւարտներն պիտի ընծայէ Ազգին։

Տնօրէնն դպրոցը կը բնակի. անձամբ կը փորձէ ամեն գործ ու աշակերտ հսկողութեամբ իւր մտածման առարկայ ըրած է վարժարանին ներքին կեանքն ու բարոյականը։ Ուսանողք, 2 կամ 3 պնակ, միշտ համեղ ու առատ է. աշակերտք պարտին համակերպիլ վարժարանի ընդհանուր լուծին որ է դագիերէնն. պայմանք դիւրամատչելի են ըստ կարողութեան։

Աշակերտ տալ փափաքող Մեծարգոյ ծնողք կամ պաշտպանք առաւել գոհացուցիչ տեղեկութեանց համար կրնան դիմել Տնօրէնութեան օգոստոս 26է սկսեալ ամեն օր իւր վարժարանն ի Կումգաբու Պատրիարքարանի փողոց։ 7—7

14 օգոստ. 91	Հիմնադիր-Տնօրէն
Կ. Պոլիս	Տ. Մ. ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈԼԷՃ ՑԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

Վարժարանիս առաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3|15ին։ Տեղեկութեանց համար պարտ է դիմել ի վարժարանն՝ առ Տնօրէն Միս Փաթրիք։ Տնօրէնութեան ուղղեալ Նամակներ պէտք է յղուին ի Պայպըլ Հաուս, Կ. Պոլիս։ 12—12

ԱԶԴ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ Բըզանլըքի բաժանորդական արհեստական «Բոզովա Տօլինա» Ընկերութիւնը նոյն քաղաքին մէջ հաստատութիւն մը հիմնած է, ուր կը պատրաստուին զանազան թեւաւ խալիճներ, խալիներ համար ձևաւած քօլէր, չուխայէ զանազանեակներ և ամեն տեսակ ներմուծնական կերպասներ։ Եւրոպական ձեւով պատրաստուած, յոյժ նրբաճաշակ զիլերով։

Կը խնդրուի փափագողներէն ուղղակի դիմել Տնօրէնութեանս, որ ամեն խնամք պիտի տանի յանձնարարութեանց կանոնաւոր և կատարեալ կերպիւ գործադրման։

2—3 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԸ ՀԱՍՆԻ ամեն օր, Լը Լանթէռն՝ քաղաքական մեծ թերթ Բարիզու, թիւը 20 փարայ։

ԿԸ ՀԱՍՆԻ շաբաթն երկու անգամ, Լը Լանթէռն, գրական յաւելուած պատկերազարդ, Բարիզու ամենէն զուարճալից հրատարակութեանց մին, թիւը 20 փարայ։

ԿԸ ՀԱՍՆԻ շաբաթը մէկ անգամ Լը Բէբէ Բօշէնէն, պատկերազարդ, թիւը 20 փարայ։

Կեդրոնատեղի և գլխաւոր վաճառում ի Բերա, Մեծ Փողոց, Սանդրալ գարեջրատան քով՝ նորաձեւութեանց մթերանոցը. կը ծախուին նաեւ Բերայի գլխաւոր ծխավաճառաց, Գարաքէօյի լրագրավաճառաց, Ջրավաճառ Պօղոս և Ցակոբ աղաներու և ընդհանրապէս բոլոր հայ լրագրավաճառաց մօտ։

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԼԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէ իչիւն ալընաճագ չաիր վէ եուլաֆըն գարաըը գաթիսի իյուլըն տէօրտիւնճիւ չարշէնպիհ կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, թալիփ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ ալթըտան նիհայէթ տօգուզա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

29 աղուսթօս 3 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ԻԼԱՆ

Պէյգօզ տապաղխանէսի իչիւն միւպայեա օլունաճագ 10000 ատէտ Թուզլը քուրու Իզմիր կէօնինին պէհէր զըրէի ճէտիտի 8 ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյուլըն 11ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասաը իճրա օլունաջագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնի 100ու 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 1

2 իլուլ 1891 1—3

5ինճի օրտույի Հիւմայունի իչիւն Շամը Շէրիֆտէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ միւպագէր միւնագասայա գօնուլան 15000 գըյէի ճէտիտ Իզմիր իմալի սիեահ վաքէթաճըն պէհէր զըրէի ճէտիտի 20 ղուրուշա վէ 18000 գըյէի ճէտիտ Իզմիր իմալի հաստէքեարի քէօսէլէնին պէհէր զըրէի ճէտիտի 16 ղուրուշա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւնէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 2

2 իլուլ 1891 1—3

Իւչիւնճի Օրտույի Հիւմայունի մէրքէզինտէ պուլունան ասաքիրը Շահանէ հայվանաթընա 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումի օլան էչեայի մույթաջիյէնին իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 1 հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 3

2 իլուլ 1891 1—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐԲԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԼԸՆԴՐ [illegible]

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,439 944
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 2,488,197

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3 975 500
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 1,048 800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բաժնեկան [illegible] մեծ [illegible] ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան [illegible] մինչև ցարդ տուած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 Ա սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ [illegible]

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է գտնուածն և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ առողջ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը առողջ գիտութեան։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անտեսանելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորութիւն. որոց ամ անուններն տրուած է. ջերմ և սարսուռ, թաղուն ջերմ, պարբերական ջերմ, ընդհատեալ ջերմ մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախուտ վայրերէ բուսեղեն մահահոտ նիւթերով կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը շնչէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն առողջապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտուած առողջ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 22

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 2/14 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 3/15 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի ուղևորակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէէի ճամբով

Դշ. 4/16 Սեվաստոպոլի ուղևորակ, առաւօտեան ժամ 11ին։

Դշ. 4/16 Սուրհանդակ դէպի փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչև պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 5/17 Օտեսայի ուղևորակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ.—Սեպտ. 3/15, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղևորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անգլիա, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալլիէօ	5500	Ռանուէր	1700
Արօլլօ	5500	Կիգանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արգօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրօմօ	2200	Քօնկօ	2800
Պառսանօ	3000	Հիրօ	2000	Ռիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաժօ	2000	Հինտու	7000	Րօլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմօ	3500
Գէլրօ	2600	Յակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գայիռօ	2500	Ճէնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գարօ	2000	Քոլբինօ	4200	Սաֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	2500	Լէօնթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիդօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրրիդօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրակօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլյնօրօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նիլօ	2000	Զէբրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆլիս	200
Տրանթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զիմօ	200
Ֆալքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օտդօ	2000	Մօշիթօ	120
Էճիպշըն Մոնարք					8000
Բիրմիըն Մոնարք					8000
Լըդիըն Մոնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՑՕ Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլեթ խան, Ղալաթիա 7

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէբթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բէբրա	3000
Թիպա	3250	Լոգիւս	800
Մոկատամ	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սեթոյ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ռիւթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ. 14 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶԻ ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, փայլ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը անհետ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը աւատ է ու հեշտալի։

"Ս'եկ չէզը կը բաւէ։" Այս փորձը ունեցան ամենքը որոնց մազերն իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան, ներկ չէ, և ամենևին զեան մը չըներ։ Ով որ կ'ուզէ թարմ մազ ունենալ և բոլոր կեանքը մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻ Համաշխարհային Մազի Նորոգիչն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Կրվաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ բուրմունք գործողներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառուի Պոլիս Բ. և Հ. Բիւզիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտըրըմ Էստոն Քարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառուի ի Պոլիս Բ. և Հ. Բիւզիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի գլխուց Թիւ 17, և ի Բէյօղլու Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզմիռօրի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

ՊԱՏՐԻՕԹԻՔ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	121,984
Պահեստի դրամ	» »	250,000

Այս ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն շէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԵՐԹ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ

ՄԻՀՐԱՆ Յ. ՍԱՐԳԵԱՆ
Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց

Սթամպօլ, Պաղչէ-Գաբու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 19

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿՈՐՍՏԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

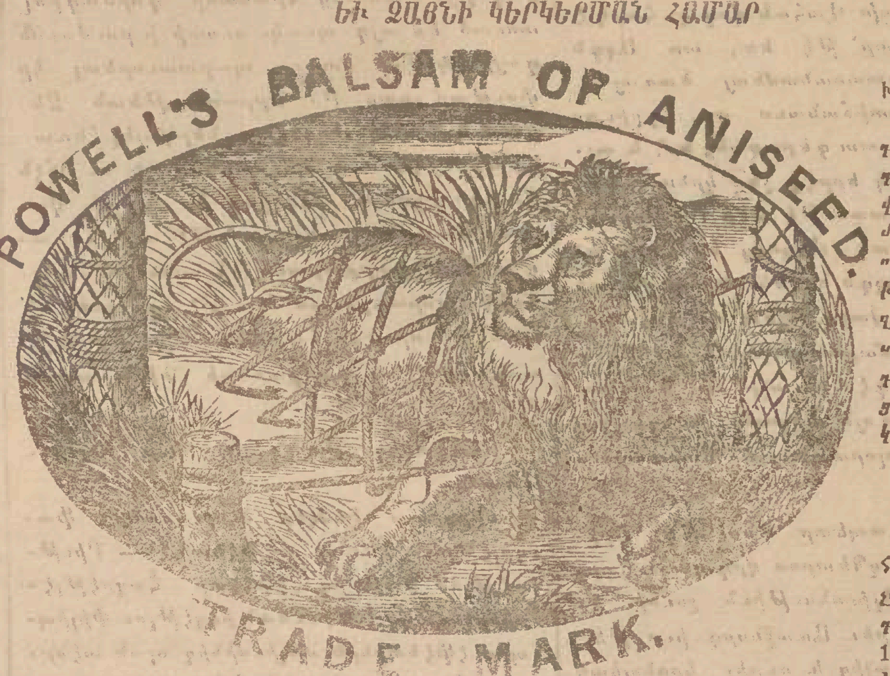

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բօուէլ կ'ընդունի յանանցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՔՆԱԲՈՒԽ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մասի Ռօզ հաչակաւոր երգչուհին, ասպէս կը գրէ. 24 Յունուար 1890 — Սիրելի կը հարցունէք թէ ինչպէս ձեր միացի ինֆլուէնցայէն, թէ որչափ գաղտնիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բօուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիտ» կոչուած դեղով։ Այս հաճելի դեղին կանոնաւոր գործածումն կը վերադարձնէ ձմրան դառն եղանակին յառաջ եկած զանազան հիւանդութիւններէ ձերծ մնալու, որով կրցայ ի գերեւ չի հանել հասարակութեան յոյսերը. Գործածեցէք ուրեմն Բօուէլի այս պալսամն. անհրկեայ պիտի բուժէ զձեզ։ Ձերդ ՄԱՍԻԱ ՌՕԶ ՄԷՔԸԼՍԸՆ

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին $1/2$ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս Րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.
2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Այվազ, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՈՐԻ —Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչև ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անզգամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, ասնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, և ասնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային և որսի հիւանդութիւնները, լեարդի և երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառումը. կը կասեցունէ կենսական ոյժերու [illegible] որ յառաջ եկած է [illegible] եւ է պատճառեալ։

Ջղային տկարութեան եւ սոսր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական եւ մնայուն է Մելամաղձութեան զգացումներն եւ տխրութիւնք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'առեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ելեկտրական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է Ասնական կորովը կը կենդանացունէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հաւասար ու առողջ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Անխարդախ է, կը զտէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առողջութիւն մ կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեւէ ի վեր ծածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային դրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելմամբ եւ կորովութեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը, որ վարժութիւնն հիւանդը չտեսած ի վեր կ[illegible]էր։ Պարտաւորութիւնը վերանորոգուած է։ Անխարդախը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Այնոց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լինի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը կ'ակսի լինալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքը շողուն կը լինին, մորթը պայծառ եւ առողջ գոյն մը կ'առնու, մազերը ոյժ կ'առնեն։

Զգուշացէք առոր նմանութիւններէն։ Տօքթօր Լալօրի ճշմարիտ Ֆոսֆատինը պարունակեալ է մէն շիշերուն մէջ որոց բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն ու բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England [illegible] փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ [illegible] ապամթիւ վտանգաւոր եւ վնասակար կեղծիք։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,
2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց Այվազ պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 եւ 97

THE BRITISH AND FOREIGN

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ	անգլ. ոսկի	1,340,000
Պահեստի դրամ	» »	600,000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հանրածանօթ եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն զօրաւորն է և իւր գիւրով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամեն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մասնաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ապրանքներ, դրամածրարներ, յանձնարարեալ ծրարներ, եւն, շոգենաւ, առագաստանաւ, թղթատարի և երկաթուղւոյ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն Պոլիս, Քիւչիւք Աչըր Էֆէնտի խան։

32 Գործակալ, ԷՏՎԱՐՏ ՊԱՐՔԻԼՏԻ

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!
Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS
Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.
ASTHMATIQUES!
Le SEUL CURATIF de l'ASTHME,
Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la
LIQUEUR DE L'ÉTOILE
du Chimiste Lastes, perfectionnée et préparée par
Mario LECHAUX, Phⁿ-Cⁱᵉ, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX
Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.
DÉTAIL: Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1891 Օգոստոս 10 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Սեպտեմբեր 9

(Բացի կիրակի օրերէն) Եօքոռականէ եպիսկոպոսէ կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթեւեկութիւնք

Ժ. Ր.

11 30 Եէնիմ. Մեգր. Պեօ. Թարբ. Եէնիք. Պօյաճ. Ռ. Հիսար (Հիսարի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 18

12 5 Եէնիմ. Մեսարբ. Պեօյիւքտ. Քրճպր. Թարբ. Եէնիքեօյ. Պօյաճք. Ռ. Հիսար. (Հիսար շոգ. ին պիտի հաղորդակցի) 37

1* 5 Եէնիմ. Մեգարբ. Պեօյիւք. Թարապ. Եէնիքեօյ (Եէնիք. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրեր 5 վայրկ. վերջը Սթէնիա Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպ. Նաւամատոյցները հանդիպելով պիտի հաղորդակցի 3

1 40 Եէնիք. Իստ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավուտ Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. [բացի կիրակի օրերէ] 20

12 55 Ռ. Ա. Գավաք Մեգր. Պեօյ. Թարապ. Պէյգօզ անկից մինչ Գանտիլի անոր Ասիական եզերքի նաւամատոյցները հանդիպելով Օրթգ և Գանտիլլիի շոգ. պիտի հաղորդակցի. բացի ուր. օրերէ Վանի. Չէնկ. Պէյլ Գզկ Պէշիկ] 17

2 5 Եէնիմ. Մեգր. Պեօյ. Թարբ. Եէնիք. Պէշիկ. [Եէնիք. շոգ. պիտի հաղորդակցի] 40

2 35 Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 19

2 30 Ռ. և Ա. Գավաք Եէնիմ. Մեգարբ. Պեօյ. Թարբ. Պէյգօզ անտի Գանտ. Պէշիք. Գնտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի ուր. օրեր ժամ 2 15 ին Եէնիմահալլէէն Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլեր. Գզգճ. 21

3 5 Եէնիմ. Մեգար. Պեօյիւք. Թարբ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պեպէք. Պեպէքի նաւամատոյցը պիտի հաղորդակցի ուր. օրերը Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 37

4 15 Եէնիմ. Մեգարբ. Պեօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պեպէք Պէշիք. Պեպէքի նաւամատոյցը պիտի հաղորդակցի. ուրբաթ օրերը Արնվ. Գուրչ. Օրթ. 38

5 45 Եէնիմ. Մեգր. Պեօյիւք. Թարբ. Եէնիք. Սթէնիա Միրկ. Պօյաճք. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 28

7 — Եէնիմ. Մեգար. Պեօյիւքտ. Թարապ. Պէյգօզ Բաղչ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնավտ. Չէնկէլք. Պէյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իսկ. 23

8 — Ա. և Ռ. Գավաք Եէնիմ. Մեգար. Պեօք. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 17

10 — Մեգարբ. Պեօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 34

Եէնիքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 35 Եէնիք. Սթէնիա Պօյճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 19

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 30 Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 23

12 — Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 19

12 25 Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. 28

12 20 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. [բացի ուր. է] 20

1 — Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք 23

1 35 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 18

2 10 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. 20

2 25 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. 17

3 — Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 19

3 35 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 8

3 20 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. (բացի ուր. է) 20

5 10 Պեպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. բացի ուր. է 32

5 10 Պեպ. Արնվ. Գուրչ Օրթաք. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

8 — Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 2

10 10 Միրկէօն ուղղ. կմրջ. 38

11 10 Պեպէքէն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր է] 23

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 30 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլեր. Գուզ. 21

11 30 Պէյգօզ Բաղչա. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտ. պիտի հղրդկցի.) (Ուրբաթները բացի Օրթաք. էն Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիք. 20

12 15 Պեպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

12 20 Պէյգօզէն Բաղչա. Եէնիք. Չուպ. Գնլճ. Պօյաճք. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզգ. Պէշիք. Իսկ. Գապ. 2

1 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշք. 34

1 35 Պէյգօզ Բաղչա. Չուպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթ. (Գանտ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները Վանիքեօյ Չէնկէլքեօյ Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ կը հանդիպի] 17

2 15 Պէյգօզէն Եէնիգիւղ, Եէնիգիւղէն) ուղղակի կամուրջ իջնող շոգ. ին հետ հաղորդակցելէ յետոյ Եւրոպական եզերքը գտնուած բոլոր նաւամատոյցները պիտի հանդիպի մինչև Պէշիք. 19

2 20 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլեր. Գուզգ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 28

3 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլերպ. Գուզգ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 32

3 15 Պէյգօզ Բաղչայէ. Չուպգ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Պէշիք. (Գանտիլիի շոգենաւուն կը հաղորդակցի. ուրբաթները 2 4, Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշիք. պիտի հանդիպի) 21

3 50 Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գզկճ. Իսկ. 40

4 20 Պէյգօզ Բաղչ Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. (Ուրբաթները, 4 30ին Մեգար. Պեօյ. Թարապ.) 31

5 35 Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պէշիքթաշ 2

7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթք. Գուզգ. Պէշիք. Իսկ. 19

9 — Պեօյ. Թարբ. Պէյգ. Բաղչա Չուպգ. Գանլըճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Իսկ. 20

10 — Պէյգօզէն Բաղչայէ Չուպգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Չէն. Պէյլ. Գուզգ. Իսկ. ուրբաթները 10 10 ին Մեգարապուռնուէն մեկնելով Պ. օյ պիտի հանդ. 21

11 — Գզկնճ. էն ուղ. կամրջ. (բացի ուր. է) 19

10 30 Չէնկէլգիւղէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուրբաթէ) 28

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եօքոռականէ եպիսկոպոսէ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավուտք. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պեօյ. Մեգարբ. Եէնիմ Ռ. Ա. Գավաք (Ուր. օրերը Եէնիմ. և Պէյգօզ պիտի հանդիպի) 21

1 35 Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնվ. Ռ. Հիսար Պօյճ. Եէնիք. Թարբ. Պեօյ. Մեսար. Եէնիմ. 37

2 30 Գապաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզգ. Պէյլ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վանավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաղչ. Պէյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեգ. Եէնիմահալլէ 23

2 35 Պէշիք. Օրթաք. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պեօյք. Մեսպ. Եէնիմ. 38

3 20 Իսկ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք [բացի ուր. օրերէ]. 20

4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար. Պօյաճք. Սթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւքտ. Մեգարբ. Եէնիմահ. 28

5 15 Իսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Չուպգ. Միրկ. 19

6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ. Թարապ. Պէյիւքտ. Մեգարբ. Գավագներ 17

7 — Պէշիք. Իսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. պեօյք ի շոգենաւուն կը հաղորդ. 3

7 30 Պէշիկ. Օրթք Գուրչ. Անվտ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պօյաճք. Գանլ. Եէնիք. Թարապ. Պեօյք. 20

8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարբ. Մեգար. Պեօյ. 34

9 20 Պէշիք. Օրթաք Գուրչ Արնավ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ [ուրբաթ օրերը Եէնիք. Թարապ. Պեօյտ. Մեգար. 38

10 — Եէնիք Թարապ Պեօյք. Մեգար. Եէնիմահալ. [բացի ուրբաթ օրերէ] 40

10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Եէնք. Թարապ. Պեօյ. Մեգր. Եէնիմահ. (ուրբ. ները 10 վրկն. յետոյ) Քրճպ 18

10 45 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք, Թարապ. Քիրճպ. Պէօյիւքտէրէ. Մեգար. Եէնիմ. (ուրբաթները չերթար) 17

11 20 Եէնիք. Թարապ. Պեօյ. Մեգր. Եէնիմ. [ուրբաթները Պօյաճգիւղ] 33

11 35 Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. 19

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Ուղղակի Ռ. Հիսար ուրբաթները Գանտ. 23

1 — Ուղղակի Պեպէք (ուրբաթները 1 30) 18

12 45 Ուղղակի Եէնիք. (բացի ուր. է) 20

3 — Ուղղակի Պեպէք 18

4 30 Ուղղակի Պեպէք (բացի ուրբաթէ] 32

10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք (Ուրբաթ օրերը չի կայ) 22

11 15 Գապ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեպէք Ռ. Հիսար. Պօյաճք. 28

11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպէք. 21

12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվտ. 23

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 45 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպգ Բաղչա. Պէյգօզ Եէնիք. [Եէնիմահալլէի շոգն. կը հաղորդակցի] 19

1 40 Ուղղակի Գանտ. (բացի ուրբաթներէ) 28

1 55 Իսկ. Գուզկ. Պէյլեր. Չէնկ. Պեպէք Գանտ. [Պեպէքէն Եէնիմ. գացող շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ) 32

2 45 Իսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բաղչ. Պէյգ. ուրբաթները Թարապ. Պեօյ. Մեգարպ. 31

3 15 Ուղղակի Գանտ. 20

4 5 Գապաթաշ Իսկ. Պէշիք. Գուզ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվտ. 2

8 40 Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Չուպ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա. Բաղչ. Պաշ. Պէյգօզ [ուրբաթ օրերը 8 25 Պէյիւքտէրէ Մեգ.] 21

9 35 Գապ. Պէշիք. Իսկ. Գուզկ Օրթ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. Ռ. Հիսար Գանլ. Միրկ. Եէնիք. Բաղչ. Պէյգօզ 2

9 50 Պէշիկ. Գուզգ. Պէյլեր. Չէնկ. (ուրբաթները Գանտ. Ա. Հիսար) 28

10 10 Պէշիկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաղչ. Պէյգ. Թարբ. Մեգր. Ռ. և Ա. Գավագներ 37

10 40 Իսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 19

10 50 Պէշիքթաշ Գուզգ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պեպէք (Ուրբաթ օրերը Իսկ. (Գանտիլլիէն Պէյգօզ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32

11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաղչ. Պէյգօզ (ուրբթ. Գուզկ.) 20

11 45 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 34

12 — Իսկ. Գուզ. (Բացի ուր. և շաբաթէ) 15

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 10 40 Մեգր. շոգենաւ մը ելնելով, Պէյք. Թար. Պէյգօզ. Բաղչ. Չուպք. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 11ին Մեգր. շոգենաւ մը ելնելով, Պեօյք. Թարբ. Պէյգօզ Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պէշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 11 ին Ա. Հիսարէն շոգենաւ մը ելնելով Արնվ. Պէյլ. Իսկ. հանդիպելով ուղղակի կամուրջ պիտի իջնէ։

Առաւօտները Եէնիմահալլէէն ժամ 1 5 և 2 5 և 1 4 և Պէյգօզէն 4 20 և կամուրջէն 12 45 և 2 35 անցած շոգենաւները բեռ չպիտի ընդունին. դարձեալ երեկոյները կամուրջէն ժամ 8 30ին Պէյգօզ և Պէյգօզէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին Եւրոպական եզերք և 10ին Մեգարպուռնէն և երեկոյները 11 20ին կամուրջէն Իսկ. գացող շոգենաւք բեռ չպիտի ընդունին։

Փոխադրելի օդերուն Սթէն. Քիրէճ. Մեգարպուռնու և Ռ. Գավագ շոգենաւ չպիտի հանդիպի։

Ամեն երկուշաբթի առաւօտ ժամ 12 35ին Եէնիմահալլէէն շոգենաւ մը պիտի մեկնի հանդիպելով Մեսարբ. Պեօյիւքտ. Թարապ. Եէնիք. Պօյաճ. և Ռ. Հիսար.

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ԵՒ ԲԷՇԻՔԹԱՇ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 30	8 — պէշիք.	— —	6 15 Պէշիք.
12 —	8 20 Հայտ.	11 50	7 5
12 30	9 —	12 25	8 15 Պէշիք.
1 — պէշիք.	9 30	12 5 պէշիք.	9 5
1 30	10 — Հայդ.	1 30	9 50
2 —	10 20 պէշիք.	1 50 պէշիք.	10 10 Պէշիք.
2 30	10 50	2 15	10 30 Հէրմ.
3 —	11 — Գուզգ.	2 45 Վ. ռուփ.	10 40 Գզ.
3 15 Հէրմ.	11 10 Հէրմ.	3 5 Պէշիք.	11 —
3 45	11 20	3 5 Հէրմպօթ	11 20 Հէրմ.
4 25 Վ. ռուփ.	11 40	4 20 Պէշիք.	11 20 Գզկ.
4 45 Հէրմ.	12 5	5 —	11 50
5 —	— —	5 15 Վ. ռուփ.	12 — Գզ.*
5 45	— —	5 40 Պէշիք.	12 15
6 15	— —	5 25 Հէրմպօթ	— —
7 5	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	7 —	— —	6 15 Պէշիք.
11 30	8 — պէշիք	11 50	7 5
12 15	**8 5 Վ. ռուփ.	12 25	8 15 Պէշիք.
1 — պէշիք.	9 — Պէշիք	1 20 պէշիք.	9 5
1 45	9 30	1 45	9 45
2 35	10 — Հէրմ.	2 30	10 10 Պէշիք
3 20	10 10 պէշիք	3 10 Պէշիք	10 30 Հէրմ.
3 15 Հէրմպօթ	10 40	2 40 Վ. ռուփ.	10 40
3 50 պէշիք.	11 10 Հէրմ.	3 45 Հէրմպօթ	11 20 Հէրմ.
4 25 Վ. ռուփ.	11 10	4 30 Պէշիք.	11 20
4 45 Հէրմպօթ	11 40	5 15 Վ. ռուփ.	11 40
5 10 Պէշիք	12 5	5 20 Պէշիք.	12 15
6 —	— —	5 25 Հէրմպօթ	— —

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ շաբաթ եւ [illegible] օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

**Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՅԴԱՐ ՓԱՇԱՅԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

1 40 Հայտարէն Սիրքէճի (բացի կիրակիէ)
4 15 » » (բացի ուրբաթէ)
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)
1 20 կամուրջէն Հայտար Փաշա (բացի կիրակիէ)
3 45 կամուրջէն Հայտար Փաշա (բացի ուրբաթէ)
10 10 կամուրջէն Հայտար Փաշա (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ]
11 10 կամուրջէն Հայտար Փաշա (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30ին)։

[illegible]

[illegible]

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 5 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ (Եէնի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը մրրկալի եղած ատեն, շոգենաւք ի [illegible] պիտի [illegible]։ 6

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ